

‘กทม.-สจล.’ ล่องหนชี้แจงชาวบ้าน

‘ชุมชนวัดเทวราชกุญชร’ แฉโดนหลอกให้รับโครงการพัฒนาริมฝั่งเจ้าพระยา

กรุงเทพฯ ● เปิดเวทีรับฟังความเห็นโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา “กทม.-สจล.” หายหัวไม่เข้าชี้แจง ชาวบ้านชุมชนวัดเทวราชกุญชรฯ แฉโดนหลอกให้เห็นด้วยเพราะคิดว่าจะเข้ามาปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาพื้นที่ให้สวยงามปลอดภัยน่าอยู่ แต่กลับหมกเม็ดแอบสร้างทางเลียบบนฝั่งที่ชาวบ้านไม่ต้องการ อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลยันประชาชนบริเวณนี้ไม่รู้ข้อมูล ไร้การมีส่วนร่วม นักวิชาการเตรียมยึด “โมเดลวัดเทวราชฯ” เคลื่อนไหวต่อ

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม เวลา 10.30 น. ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ มีการจัดประชุมเพื่อรับฟังรายละเอียดโครงการ “ทางเลียบบนฝั่งเจ้าพระยา” โดยมีนายปริญญา เทวานฤมิตรกุล รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและความยั่งยืน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, นายนิรุฒ กิจณรงค์ รองคณบดีฝ่ายกิจกรรมและสังคม คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ม.มหิดล, นางภาวณี สวัสดิรักษ์ นักวิชาการอิสระด้านผังเมือง, นายสรเทพ โจรจน์พจนรักษ์ ตัวแทนจากชุมชนวัดเทวราชกุญชรวรวิหารฝ่ายประชาสัมพันธ์ และนายประมาณ มุขตารี ตัวแทนชุมชนมัสยิดบางอ้อเข้าร่วมงาน

งานนี้ได้มีการเชิญตัวแทนจากกรุงเทพมหานคร (กทม.) ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ในฐานะผู้ออกแบบและศึกษาโครงการดังกล่าวเพื่อมาให้ข้อมูล แต่ปรากฏว่าไม่มีตัวแทนจาก กทม.และ สจล.มาเข้าร่วมเพื่อชี้แจงรายละเอียดตามคำเชิญแต่อย่างใด ทั้งนี้ได้มีการติดต่อประสานไปยังทั้ง 2 องค์กรเพื่อให้เข้าร่วมการประชุมตั้งแต่เมื่อ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา

นายปริญญากล่าวว่ เบื้องต้นประชาชนต้องมีสิทธิ์รับทราบ อย่างในกรณีการกำหนดที่โ

อาร์ที่ระบุให้มีการสร้างทางเดินให้รถยนต์สามารถวิ่งได้ ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนควรจะรับรู้และสิทธิในการมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและชีวิต เนื่องจากเรื่องนี้ไม่ใช่แค่เรื่องของคนที่จะมาชื่นชมความงามบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องกับชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณชุมชนริมแม่น้ำด้วย ซึ่งการพัฒนาแบบอนุรักษ์ต้นทุนโดยรักษาไว้เป็นแนวทางสำคัญที่สุด และจะไม่มีใครทำได้ดีกว่าชาวบ้านในชุมชนนั้นๆ ซึ่งสุดท้ายการทำประชาพิจารณาของ สจล.นั้นจะเป็นเพียงกระบวนการเพื่อให้สามารถเดินหน้าดำเนินโครงการได้เท่านั้น โดยไม่ได้มีการหาทางออกในเรื่องความต้องการของทุกคนอย่างแท้จริง

“กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นรากฐานของประเทศที่ต้องการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งถือว่าน่าเสียดายในฐานะสถาบันการศึกษาด้วยกัน เนื่องจากการพูดคุยเป็นพื้นฐานของการแก้ปัญหาทุกเรื่องอยู่แล้ว สุดท้ายคำตอบที่ออกมาจากภาครัฐย่อมต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ดี” รองอธิการบดี มธ.ระบุ

นายนิรุฒกล่าวว่า การสร้างทางริมแม่น้ำประชาชนบริเวณโรงพยาบาลศิริราชรับทราบข้อมูลในส่วนนี้น้อยมาก ซึ่งปัจจุบันตนไม่ทราบว่าจะมีวิธีการใดทำให้ข้อมูลเหล่านี้เข้าถึงประชาชนได้อย่างดีพอ ตนเชื่อว่าโครงการนี้ยังต้องใช้เวลาศึกษาและรับฟังความเห็นจากประชาชนให้มากกว่านี้

“อำนาจในการต่อรองและสร้างความรู้ของพวกเราในขณะนี้ยังมีพลังมากพอ และขาดการวางยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน หาก สจล.คิดว่าเรามีความสำคัญมากพอเขาคงจะมาในวันนี้ ซึ่งหมายความว่า สจล.ไม่ได้เห็นพวกเราอยู่ในสายตา” นายนิรุฒระบุ

นางภาวณีกล่าวว่า แบบแปลนที่นำไปให้ชาวบ้านแต่ละชุมชนดูกับแบบแปลนที่นำเสนอต่อสังคมนั้นเป็นคนละชุดกัน เนื่องจากบริษัทผู้ออกแบบที่ทำหน้าที่ชี้แจงภาครัฐเป็นคนละส่วนกับทีมงานที่ลงไปพูดคุยกับชาวบ้าน และ สจล.เองไม่ได้ชี้แจงในส่วนนี้ให้ประชาชนทราบว่าทีมงานใดเป็นผู้รับผิดชอบแบบแปลนดังกล่าวอย่างเป็นทางการ

“นอกจากนี้ การประชุมระหว่าง กทม.และกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 4 พ.ค.ที่ผ่านมา มีการกำหนดร่างหลักเกณฑ์วิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาแล้ว ทั้งที่ไม่มีการรับฟังความเห็นจากประชาชน จึงเกิดเป็นข้อสงสัยว่าในส่วนนี้ได้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ล่วงหน้าอยู่แล้ว โดยไม่ได้สร้างความรับรู้ให้แก่ประชาชนหรือไม่” นางภาวณีกล่าว

นายสรเทพกล่าวว่า รู้สึกตกใจกับแบบงานก่อสร้างบริเวณชุมชนวัดเทวราชกุญชรฯ ที่มีการนำเสนอในเวทีสัมมนา TUDA 2016 เรื่อง “City on The Move ขับเคลื่อนเชื่อมต่อ” เมื่อวันที่ 30 ส.ค.ที่ผ่านมา มีความแตกต่างจากแบบก่อสร้างโครงการที่ทีมงานของ สจล.ลงพื้นที่ชุมชนวัดเทวราชกุญชรฯ และได้หารือเกี่ยวกับแบบก่อสร้างที่ชุมชนต้องการอย่างสิ้นเชิง โดยแบบที่ทีมงาน สจล.ได้ตกลงกับชุมชนคือ จะไม่มีทางคอนกรีตเลียบบนฝั่งเจ้าพระยาบริเวณชุมชนใดๆ ทั้งสิ้น มีแต่เพียงการปรับปรุงภูมิทัศน์และปรับปรุงทางเดินเชื่อมต่อภายในชุมชนเพื่อเป็นทางเดินและทางจักรยานอย่างเดียว

“ชุมชนและเจ้าหน้าที่ของ สจล.เห็นร่วมกันว่าไม่จำเป็นต้องมีทางเดินเลียบบนฝั่งเจ้าพระยาแต่อย่างใด ขณะที่แบบที่ตัวแทน สจล.เสนอในเวทีสัมมนานั้น เป็นแบบก่อสร้างทางเลียบบนฝั่งเจ้าพระยาอย่างเดียว โดยไม่มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายใน จึงรู้สึกว่ กทม.หลอกประชาชนไปวันๆ และเชื่อว่าจะมีชุมชนในเส้นทางโครงการที่ต้องเผชิญชะตากรรมเช่นเดียวกับที่ชุมชนวัดเทวราชกุญชรฯ เผชิญ”

สอดคล้องกับนายประมาณ ชาวบ้านจากชุมชนมัสยิดบางอ้อที่บอกว่า แบบที่รับทราบในเวทีสัมมนานั้นแตกต่างจากแบบที่เจ้าหน้าที่ สจล.ได้หารือร่วมกับชาวชุมชน โดยแบบที่ชาวชุมชนและเจ้าหน้าที่ผู้ลงพื้นที่ตกลงกันนั้นจะเป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ภายในชุมชน และมีการปรับปรุงทางเดินเชื่อมต่อภายในชุมชนเช่นเดียวกัน ขณะที่แบบที่นำเสนอในเวทีงานสัมมนาเป็นทางคอนกรีตเลียบบนฝั่งเจ้าพระยาเหมือนกับที่ชุมชนวัดเทวราชกุญชรฯ ซึ่งชุมชนจะเดินหน้าคัดค้านเพื่อขอให้ชะลอโครงการนี้ต่อไป

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติขอชะลอโครงการดังกล่าว โดยยึดเอาชุมชนวัดเทวราชกุญชรฯ เป็นโมเดลในการต่อสู้ เนื่องจากชาวบ้านในชุมชนวัดเทวราชฯ รู้สึกเหมือนถูกหักหลัง เพราะแบบที่นำเสนอชาวชุมชนกับแบบที่นำเสนอสังคมนั้นเป็นคนละชุดกัน.